

„MEZINÁRODNÍ DEN DIVADLA byl založen v roce 1961 Mezinárodním divadelním institutem / International Theatre Institute - ITI. Tento den slaví každoročně 27. března všechna národní střediska ITI a spolu s nimi celá mezinárodní divadelní obec. Při této příležitosti se organizují různé národní i mezinárodní divadelní akce - k nejvýznamnějším z nich patří Mezinárodní poselství - z podnětu Mezinárodního divadelního institutu je každoročně jeho autorem nějaká světově proslulá divadelní osobnost.“

PROVOLÁNÍ

Světový den divadla
27. března 2010

Světový den divadla je příležitostí oslavit divadlo v jeho nespočetných podobách. Divadlo je pramenem zábavy a inspirace a má schopnost propojovat nejrůznější kultury a lidi naší planety. Ale divadlo je i něco víc - je také příležitostí vychovávat a informovat.

Divadlo se hraje po celém světě a nejen v tradičních divadelních prostorách. Představení se mohou odehrát v zapadlé víscce v Africe, pod horami Arménie, na malém ostrůvku v Pacifiku. Všechno, co potřebuje je prostor a diváci. Divadlo má schopnost nás rozesmát, rozplakat, ale také přimět k zamyšlení a reflexi.

Divadlo je výsledkem týmové práce. Herci jsou lidé, kteří jsou vidět, ale překvapující je počet těch, kteří vidět nejsou. Přitom jsou stejně důležití jako herci a díky jejich různým a speciálním dovednostem může vzniknout představení. Také oni se podílejí na triumfech a úspěších představení.

27. březen je oficiálně Světovým dnem divadla. Avšak každý den by měl být dnem divadla, protože máme odpovědnost za pokračování v jeho tradici: bavit, vychovávat a vzdělávat naše obcenstvo, které dává naší práci smysl.

Judi DENCH

JUDI DENCH

Jedna z nejuznávanějších a nejpopulárnějších britských hereček, Judith Olivia DENCH (Judi Dench) se může pyšnit několik desetiletí trvající kariérou, zahrnující práci nejen na scéně, ale i ve filmu a televizi. V Británii je považována za jednu z největších hereček poválečné éry, převážně za svou práci divadelní, která byla její silnou stránkou po celou dobu kariéry. Byla oceněna Řádem britského impéria v r. 1970 a povýšena do šlechtického stavu v r. 1988 (Dame of the British Empire).

Především shakespearovská herečka vytvořila mnoho hlavních rolí klasického i moderního repertoáru zejména na scéně Royal Shakespeare Company.

Narozena v anglickém Yorku 9. prosince 1934, Denchová debutovala jako hlemýžď ve školním představení. Vystudovala herectví na londýnské Central School of Speech and Drama. V r. 1957 debutovala na profesionální scéně jako Ofélie v produkci Old Vic Liverpool. Následovala bohatá kariéra se sezónami strávenými v takových souborech jako Royal Shakespeare Company nebo National Theatre.

V televizi dosáhla úspěchu během let 1981 až 1984 v sérii *A Fine Romance* a v roce 1992 pokračovala rolí v televizní romanticko-komediálním seriálu *As Time Goes By*. Od r. 1995 se Judi Denchová stala světoznámou jako šéfka 'M' v *Jamesi Bondovi 007*. Její poslední bondovky byly *Casino Royale* (2006) a *Quantum of Solace* (2008). Je nositelkou řady filmových cen např. za své ztvárnění královny Viktorie v *Paní Brownové* (1997), uznání získala za své role ve filmech jako *Shakespeare in Love* (1998), *Chocolat* (200), *Iris* (2001), *Mrs Henderson Presents* (2005) a *Notes on a Scandal* (2006) a televizní inscenaci *The Last of the Blonde Bombshells* (2001).

Kritiky je považována za jednu z největších hereček a často je jmenována na špičce v anketách britských herců. Judi Denchová obdržela mnoho cen a nominací za své herectví v divadle, filmu a televizi: např. BAFTA (10x), Laurence Olivier Awards (7x), Screen Actors Guild Awards (2x), Golden Globes (2x), Academy Award a Tony Award.

JUDI DENCH

AUTORKOU OFICIÁLNÍCH FOTEK /2. V PŘÍLOZE/, KTERÉ JE MOŽNO POUŽÍT BEZPLATNĚ, JE **CAROLYN DJANOGLY**.

Mezinárodní divadelní ústav

SVĚTOVÝ DEN DIVADLA - 27. března

Ustavení *Světového dne divadla* navrhl nejdříve v Helsinkách a potom ve Vídni na 9. světovém kongresu *Mezinárodního divadelního ústavu* v červnu 1961 prezident Arvi Kivimaa jménem Finského střediska Mezinárodního divadelního ústavu. Tento návrh podporovaný skandinávskými středisky byl schválen aklamací.

Národní střediska Mezinárodního divadelního ústavu ITI, jichž je dnes téměř 100 na celém světě, slaví od té doby každý rok 27. březen (datum zahájení sezóny "Divadla národů" v roce 1962 v Paříži) jako **Světový den divadla** mnohočetným a nejrůznějším způsobem.

Mezinárodní divadelní ústav, založený v roce 1948 organizací UNESCO a světově proslulými divadelními osobnostmi, je nejvýznamnější mezinárodní nevládní organizací v oblasti performing arts, která má formální příbuzenské vztahy s UNESCO (vztahy poradenství a přidružení). ITI usiluje o "*prosazování mezinárodní výměny poznatků a praxe v oblasti reprodukčního umění, podněcování tvorby a zvyšování spolupráce mezi divadelníky, vytváření povědomí veřejného mínění o nezbytnosti počítat s uměleckou tvorbou v oblasti rozvoje, prohlubování vzájemného porozumění za účelem účasti na posilování míru a přátelství mezi národy, připojení se k obraně ideálů a cílů organizace UNESCO.*"

Akce pořádané na oslavu *Světového dne divadla* jsou pokusy o uskutečňování těchto cílů. Každý rok je přizvána význačná divadelní osobnost nebo osoba vyznačující se silou srdce a ducha z jiné oblasti, aby se podělila o své úvahy o divadle a souladu mezi národy. To, co je známé jako *Mezinárodní poselství* se překládá do více než 20 jazyků, předčítá pro desítky tisíc diváků před představeními v divadlech na celém světě a tiskne ve stovkách deníků. Kolegové v audiovizuální oblasti bratrsky pomáhají a více než stovka rozhlasových a televizních stanic vysílá Poselství posluchačům ve všech koutech všech pěti kontinentů.

Jean Cocteau byl autorem prvního Mezinárodního poselství v roce 1962. V roce 1993 vydalo Venezuelské středisko ITI dvě antologie, jednu obsahující všechna poselství od roku 1962 do roku 1993 v originálních jazykových verzích a druhou sbírku ve španělštině.

Světový den divadla je příležitostí pro divadelníky, aby oslavili sílu reprodukčního umění spojovat lidi, je to příležitost podělit se se svými diváky o určitou vizi svého umění a jeho schopnost přispívat k porozumění a míru mezi národy.

Spolu s širokým rozšířením **Mezinárodního poselství**, které je ústředním znakem **Světového dne divadla** od jeho zavedení v roce 1961, zahrnuje **Světový den divadla** četné akce ve všech částech světa od téměř intimních projevů až po velké lidové slavnosti.

Mezi speciální akce, které se konají na znamení **Světového dne divadla**, patří:

- *Čtení Poselství v divadlech před večerními představeními 27. března.*

- **Mezinárodní festivaly** v tento den nebo během týdne nebo měsíce obsahujícího 27. březen, např. Japonsko, Kamerun, Burkina Faso, Kuvajt.
- **Speciální představení:** např. Belgie, Filipíny, Kypr, Tunisko, Rumunsko, Švédsko, Monako, Španělsko, Zaire a jinde.
- **Symposia, kolokvia a konference u kulatého stolu** o různých aspektech role divadla ve společnosti, např. Řecko, Bangladéš, Chorvatsko, Rumunsko, Makedonská jugoslávská federativní republika, Indie.
- **Speciální ceny za vynikající výkony v divadelním a tanečním umění** - zvláště ceny udělené jako uznání mezinárodního vlivu činnosti oceněných osobností, např. střediska ITI ve Finsku, Maďarsku, Velké Británii, Izraeli, Polsku, Ugandě, Rusku, Německu, Slovinsku a jinde.
- **Otevření nových divadel, divadelních muzeí a divadelních výstav; dny otevřených dveří a prohlídky divadel s průvodcem.**
- **Národní poselství** v mnoha zemích, např. Rumunsku, Zimbabwe, skandinávských zemích a některých latinskoamerických zemích.
- **Články v tisku** o divadle a komentáře o **Mezinárodním poselství**.
- **Rozhlasové a televizní pořady o divadle**, včetně pořadů pro speciální okruh diváků, např. Indie, Makedonská jugoslávská federativní republika, Rumunsko, Libanon, Sierra Leone a jiné země.
- **Speciální vysílání dramatických pořadů** na národních a regionálních televizních a rozhlasových stanicích.
- **Bezplatná představení nebo volné lístky do divadla**, které jsou tradičně k dispozici v některých zemích, např. v Maďarsku, Egyptě, Chile, Španělsku, Řecku, Belgii, Turecku atd.
- **Projevy významných národních osobností**, např. v USA, skandinávských zemích.
- **Výzdoba divadel, lidové plesy, veletrhy a průvody.**
- **Speciální plakáty** vydané středisky ITI k této příležitosti.
- **Speciální známka**, která byla vydána ve Francii při prvním Světovém dni divadla a v roce 1962 indická pošta zrušila známky na dopisech nápisem oslavujícím divadlo a mír.
- **Představení na pomoc divadelním charitativním organizacím**, např. skandinávské země, Velká Británie.

Zdá se, že mnohé akce plní řadu funkcí. Zatímco všechny akce manifestují mezinárodní aspekt, oslavy Světového dne divadla často poskytují příležitost, aby se městská a provinciální divadla v určité zemi více sblížila. Pomocí bezplatných představení a rozhlasových a televizních pořadů, které mohou dojít jak k dlouholetým milovníkům divadla,

tak k těm, kteří nikdy žádnou hru neviděli, divadelní profesionálové také rozvíjejí a zlepšují vztahy se svými diváky.

Četné akce jsou mnohostranného rázu a často je pořádají střediska, která mají k dispozici jen omezené prostředky. Na příklad Bangladéšské středisko ITI a Federace divadelních skupin Bangladéše oslavují Světový den divadla za účasti celé divadelní komunity. V průvodu ulicemi Dháky se sejde více než 1000 herců a hereček v divadelních kostýmech. Pořádají se divadelní výstavy a večer následuje tradiční přednáška o divadle v Bangladéši a divadelní představení různých divadelních společností.

ITI – Provolání k Mezinárodnímu Dni divadla – 27. března

Autoři Poselství:

1. 1962: Jean COCTEAU
2. 1963: Arthur MILER
3. 1964: Laurence OLIVIER – Jean-Louis BARRAULT
4. 1965: Anonym
5. 1966: René MAHEU, generální ředitel UNESCO
6. 1967: Helen WEIGEL
7. 1968: Miguel Angel ASTURIAS
8. 1969: Peter BROOK
9. 1970: Dimitrij ŠOSTAKOVIČ
10. 1971: Pablo NERUDA
11. 1972: Maurice BEJART
12. 1973: Luchino VISCONTI
13. 1974: Richard BURTON
14. 1975: Ellen STEWART
15. 1976: Eugene IONESCO
16. 1977: Radu BELIGAN
17. 1978: národní poselství
18. 1979: národní poselství
19. 1980: Janusz WARMINSKI
20. 1981: národní poselství
21. 1982: Lars af MALMBORG
22. 1983: Amadou Mahtar M'BOW, generální ředitel UNESCO
23. 1984: Michail CARJEV
24. 1985: Abndré-Louis PERINETTI
25. 1986: Wole SOYINKA
26. 1987: Antonio GALA
27. 1988: Peter BROOK
28. 1989: Martin ESSLIN
29. 1990: Kirill LAVROV
30. 1991: Federico MAYOR – generální ředitel UNESCO
31. 1992: Jorge LAVELLI – Arturo USLAR PIETRI
32. 1993: Edward ALBEE
33. 1994: Václav HAVEL
34. 1995: Humberto ORSINI
35. 1996: Saadalla WANNOUS
36. 1997: Jeong Ok KIM
37. 1998: 50. výročí ITI – speciální poselství
38. 1999: Vigdís FINNBOGADÓTTIR

39. 2000: Michel TREMBLAY
40. 2001: Iakovos KAMPANELIS
41. 2002: Girish KARNAD
42. 2003: Tankred DORST
43. 2004: Fathia EL ASSAL
44. 2005: Ariane MNOUCHKINE
45. 2006: Victor Hugo RASCON BANDA
46. 2007: Jeho Výsost šejk Dr. Sultan Bin Mohammed AL-QASIMI
47. 2008: Robert LEPAGE
48. 2009: Augusto BOAL
49. 2010: Judi DENCH